

Behandling af myelomatose med cyklofosamid og Dexamethason®

Vi anbefaler dig behandling med cyklofosamid og Dexamethason® mod kræftsygdommen myelomatose. Behandlingen kan ikke helbrede sygdommen, men den kan holde din sygdom i ro.

Denne pjece kan være en hjælp til at få overblik over den behandling, vi anbefaler. Dine pårørende kan også have glæde af at læse pjecen, så de har forståelse for behandlingen og kan støtte dig i forløbet.

SÅDAN VIRKER MEDICINEN

Cyklofosamid er kemoterapi, der standser cellernes deling. Det angriber især de celler, der deler sig hurtigt, sådan som kræftceller gør. Kroppens raske celler bliver også påvirket af behandlingen. Derfor får de fleste patienter bivirkninger i forbindelse med behandlingen, og det er især hår, hud, slimhinder og knoglemarv, der bliver påvirket.

Dexamethason er et binyrebarkhormon, der ligeledes er med til at mindske antallet af kræftceller.

SÅDAN FOREGÅR DEN MEDICINSKE BEHANDLING

Din behandling foregår dels på hospitalet og dels i dit eget hjem. Cyklofosamid får du som drop i Hæmatologisk Ambulatorium, mens du selv skal tage Dexamethason® som tabletter derhjemme.

Behandlingsforløb

Du skal have behandlingen i serier. En serie varer 21 dage, hvorefter du begynder på en ny serie. Det er forskelligt, hvor mange serier med cyklofosamid og Dexamethason® der er behov for. Det afhænger af din sygdom, og hvordan du tåler behandlingen. Du får jævnligt taget blodprøver, så vi kan se, hvordan behandlingen virker, og hvordan du tåler behandlingen. Du får taget blodprøver inden hver behandling med cyklofosamid.

Din læge og sygeplejerske vil fortælle dig om dit konkrete behandlingsforløb. Bagerst i denne pjece er et skema, som viser, hvordan et behandlingsforløb kan se ud.

Sådan får du behandlingen

Hver gang du møder til behandling, taler du med en læge og/eller en sygeplejerske. Sygeplejersken taler med dig om, hvordan du har det, og hvilke bivirkninger du eventuelt har haft. Sygeplejersken måler også dit blodtryk og din temperatur. Herefter får du lagt et drop med en blød plastikslange i en blodåre i armen, hvor igennem du får cyklofosamid. Selve behandlingen med cyklofosamid tager cirka 15 minutter.

Du skal selv tage Dexamethason® dagligt fra dag 1 i serien til og med dag 4 og derefter igen fra dag 9 til og med dag 12.

Supplerende behandling

For at mindske bivirkningerne ved behandlingen får du forskellige former for understøttende behandling.

- Ondansetron virker mod kvalme og opkastninger. De almindeligste bivirkninger er forstoppelse og hovedpine.
- Metoclopramid virker også mod kvalme. Bivirkninger er sjældne, men der kan opstå dødsighed og løs mave.
- Pantoprazol forebygger halsbrand, sure opstød og mavesår. De almindeligste bivirkninger er træthed, ubehag i maven, løs eller hård mave samt svimmelhed og hovedpine.
- Allopurinol virker beskyttende på nyrefunktionen ved at hæmme dannelsen af giftige stoffer fra døde celler. Allopurinol kan give udslæt på huden.

BIVIRKNINGER GENERELT

Mennesker er forskellige og reagerer forskelligt på behandlingen. Du skal tale med din læge og

sygeplejerske, hvis du oplever bivirkninger under behandlingen, så de kan hjælpe dig med at lindre bivirkningerne. Hvis bivirkningerne påvirker din krop meget, kan din læge i samråd med dig reducere medicindosis, afbryde behandlingen midlertidigt eller vælge at stoppe behandlingen.

De hyppigste og mest alvorlige bivirkninger, der kan forekomme ved din behandling, er nævnt her.

BIVIRKNINGER VED CYKLOFOSFAMID

Infektion

Du vil have øget risiko for infektioner i perioder af din behandling. Det skyldes kemoterapiens virkning på de raske celler i knoglemarven, der medfører, at antallet af hvide blodlegemer (leukocytter) bliver nedsat. De hvide blodlegemer er vigtige i kroppens forsvar med infektioner.

Hvis du får et eller flere af nedenstående symptomer, skal du kontakte os. Lægen vurderer, om du skal indlægges og behandles med antibiotika, eller om du kan være hjemme og få antibiotika som tabletter. Vær opmærksom på disse symptomer:

- Feber over 38,3 grader.
- Almen utilpashed, svimmelhed og kulderystelser.

Du kan selv forebygge infektioner på følgende måde:

- Hold god håndhygiejne – vask hænder efter toiletbesøg og før måltider.
- Drik rigelig væske for at undgå blærebetændelse.
- Undgå kontakt med personer, der hoster, er forkølede eller har feber.

Træthed

De fleste oplever træthed i forbindelse med sygdommen og også under kemoterapien. Du kan opleve en træthed, der ikke forsvinder trods hvile og god nattesøvn.

Du kan selv afhjælpe træthed på følgende vis:

- Hold flere små pauser i løbet af dagen.

- Sørg for frisk luft og små gåture.
- Sørg for let adspredelse i din hverdag.
- Bed familie og venner om hjælp til praktiske gøremål.

Kvalme og opkastninger

Du kan opleve at få kvalme og opkastninger. I forbindelse med din behandling får du forebyggende medicin mod kvalme. Tal med sygeplejersken eller lægen om din kvalme og opkast, da det kan være nødvendigt, at du får yderligere kvalmestillende medicin.

Du kan selv modvirke kvalme:

- Spis, når du føler dig sulten.
- Drik så meget, som du kan.
- Sid op, når du spiser.
- Spis let mad så som frugt, desserter, kiks og lignende.
- Spis i øvrigt det, du har lyst til.
- Anret maden pænt og få eventuelt en anden til at gøre det for dig.

Hårtab

Cyklofosfamid kan medføre, at du taber håret enten helt eller delvist. Håret vokser næsten altid ud igen, når behandlingen er helt afsluttet. Håret kan få en anden struktur (fx krøller) eller en anden farve efter behandlingen. Håret begynder først at falde af et par uger efter, at du er begyndt på behandlingen. Du kan få tilskud til paryk, tørklæde eller kasket, hvis du taber håret som følge af din behandling.

BIVIRKNINGER VED DEXAMETHASON®

Svie og ubehag i maven

Dexamethason® kan give svie og ubehag øverst i maven. Dexamethason® kan endvidere medføre forværring af mavesår. Hvis du oplever sure opstød eller halsbrand, skal du derfor kontakte os.

Sukkersyge

Dexamethason® kan medføre stigning i blodsukkeret. Det betyder, at du kan have fået sukkersyge.

Sukkersygen er dog midlertidig og vil oftest forsvinde efter endt behandling. Hvis du pludselig begynder at blive meget mere tørstig end ellers og have hyppigere vandladning, skal du kontakte os.

Opstemthed eller modløshed

Når du får Dexamethason®, kan du opleve at blive mere energisk og humørmæssigt opstemt, og samtidig kan du have svært ved at sove. Derfor skal du helst tage tabletterne om morgenen, da de ellers kan forhindre dig i at sove. Du kan også føle dig rastløs, modløs og nedtrykt. Enkelte vil udvikle en egentlig depression. Fortæl personalet, hvordan dit humør er, da de kan hjælpe med samtaler, råd og vejledning.

Øget appetit

Dexamethason® øger appetitten hos mange patienter. Trangen til at spise kan blive stor og gøre, at du spiser noget eller meget mere, end du plejer.

Utilpashed efter afsluttet behandling

Nogle få patienter kan blive utilpasse i dagene efter, at de er stoppet med at tage Dexamethason®. Det kan fx vise sig ved generel utilpashed, træthed, ledsmerter, lettere nedtrykthed eller rysten på hænderne. Dette er dog forbigående.

Andre bivirkninger

Du kan opleve andre bivirkninger i dit behandlingsforløb. Nogle patienter får fx høfeberlignende symptomer, sår og blister i munden samt metalsmag i munder, når cyklofosamid gives ind i kroppen.

Det er vigtigt, at du oplyser lægen eller sygeplejersken om de bivirkninger, du får i forbindelse med behandlingen, så vi kan forsøge at forebygge eller afhjælpe dem.

MULIGT BEHANDLINGSFORLØB

Dag	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13-21
Blodprøver	X												
Cyklofosamid	X												
Dexamethason®	X	X	X	X					X	X	X	X	
Ondansetron	X	X											
Evt. Pantoprazol	X	X	X	X					X	X	X	X	
Evt. Allopurinol	X	X	X	X									

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Kontakt os, hvis du får:

- Feber over 38,3 grader.
- Andre tegn på infektion.
- Blødning.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Vil du vide mere om kræftsygdommen myelomatose, kan du eventuelt læse mere på patienthåndbogen.dk. Søg på: 'myelomatose'.

Kontakt

Hæmatologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 38 00
Vi træffes bedst:
Mandag – fredag 8.00 – 15.00

Hæmatologisk Sengeafsnit 7 Vest

Tlf. 97 66 38 01
Resten af døgnet samt weekender og helligdage.

www.aalborquh.rn.dk/hæmatologi

